

Уругвайски кръг от Многостранните търговски преговори (1986 - 1994) - приложение 1 - приложение 1А - Споразумение за предекспедиционна проверка (СТО - ГАТТ 1994)

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ПРЕДЕКСПЕДИЦИОННА ПРОВЕРКА

Страните членки,

Като отбелязва, че на 20 септември 1986 г. министрите се споразумяха, че Уругвайският кръг на многостранните търговски преговори трябва да има за цел „да допринесе за по-нататъшното либерализиране и разширяване на световната търговия”, „да засили ролята на ГАТТ” и „да увеличи възможността системата на ГАТТ да отговаря на изискванията на развиващата се международна икономическа среда”;

Като отбелязва, че редица развиващи се страни членки прибягват до предекспедиционна проверка;

Като признава, необходимостта на развиващите се страни да постъпват така, докато и доколкото има нужда да се удостовери качеството, количеството или цената на внасяните стоки;

Като взема предвид, че такива програми трябва да се изпълняват, без да предизвикват ненужни забавяния или неравнопоставено третиране;

Като отбелязва, че тази проверка по дефиниция се провежда на територията на страните членки износители;

Като признава, необходимостта от изработване на договорена международна рамка от права и задължения както на страните членки потребители, така и на страните членки износители;

Като признава, че принципите и задълженията по ГАТТ (1994) се прилагат за онези дейности на органите за предекспедиционна проверка, които са упълномощени от правителствата на страните членки на СТО;

Като признава, че е желателно да се осигури прозрачност на действията на органите за предекспедиционна проверка и на законите и нормативните разпоредби, отнасящи се до предекспедиционната проверка;

Като желае да осигурят бързо, ефективно и равнопоставено решаване на споровете между износители и органи за предекспедиционна проверка, които могат да възникнат по това споразумение;

се споразумяват, както следва:

Член 1

Обхват - определения

1. Това споразумение следва да се прилага за всички дейности по предекспедиционна проверка, които се извършват на територията на страните членки независимо дали тези действия са договорени или възложени от правителството или който и да било правителствен орган на страна членка.
2. Понятието „страна членка потребител” означава страна членка, за която правителството или който и да било правителствен орган договаря или възлага използването на дейности по предекспедиционна проверка.
3. Дейности по предекспедиционна проверка са всички дейности, които се отнасят до удостоверяване на качеството, количеството, цената, включително обменния валутен курс и финансовите условия, и/или митническото класифициране на стоките, предназначени за износ на територията на страната членка потребител.
4. Понятието „органи за предекспедиционна проверка” означава всеки орган, с който е договорено или на когото е възложено от някоя страна членка да извършва дейности по предекспедиционна проверка¹.

Член 2

Задължения на страните членки потребители

Принцип на недискриминация

¹ Подразбира се, че тази разпоредба не задължава страните членки да допускат правителствени органи на други страни членки да извършват дейности по предекспедиционна проверка на тяхна територия.

1. Страните членки потребители следва да гарантират, че дейностите по предекспедиционна проверка се извършват по недискриминационен начин и прилагането на процедурите и критериите, свързани с извършването на такива дейности, са обективни и се прилагат на равнопоставена основа спрямо всички износители, засегнати от подобни дейности. Те следва да осигурят унифицирано извършване на проверката от всички инспектори на органите за предекспедиционна проверка, с които това е договорено или на които е възложено.

Изисквания на правителствата

2. Страните членки потребители следва да гарантират, че в хода на дейностите по предекспедиционна проверка свързаните с тях закони, нормативни разпоредби и изисквания са съобразени с разпоредбите на член III, алинея 4 на ГАТТ (1994) до степента на съответствието им.

Място на проверка

3. Страните членки потребители следва да гарантират, че всички дейности по предекспедиционна проверка, включително издаването на Заключителен доклад без забележки или бележка за неиздаването на сертификат, се извършват на митническата територия, откъдето стоките се изнасят, или ако проверката не може да бъде извършена на тази митническа територия поради комплексния характер на въпросните стоки, или, ако двете страни се споразумеят, на митническата територия, където стоките са произведени.

Стандарти

4. Страните членки потребители следва да гарантират, че извършването на проверките на количеството и качеството е в съответствие със стандартите, определени от продавача и купувача в договора за покупко-продажба, и че при липса на такива стандарти се прилагат съответните международни стандарти².

Прозрачност

5. Страните членки потребители следва да осигурят извършването на дейностите по предекспедиционна проверка по прозрачен начин.

² Международен стандарт е стандарт, приет от правителствен или неправителствен орган, в който могат да членуват всички страни членки една от чиито утвърдени дейности е в областта на стандартизацията.

6. Страните членки потребители следва да гарантират, че когато износителите първоначално се обърнат към тях, органите за предекспедиционна проверка ще предоставят на износителите списък с цялата информация, която им е необходима, за да изпълнят изискванията за проверка. Органите за предекспедиционна проверка следва да предоставят актуална информация, в случай че тя е поискана от износителите. Тази информация трябва да включва препратки към законите и нормативните разпоредби на страните членки потребители, свързани с дейностите по предекспедиционна проверка, и също така да включва процедурите и критериите, използвани при проверката и за целите на удостоверяване на цената и валутния курс, правата на износителя по отношение на органите за проверка и процедурите за обжалване, посочени в алинея 21 на този член. Допълнителни процедурни изисквания или промени в съществуващите процедури не трябва да се прилагат към пратки, освен ако споменатият износител не е бил уведомен за тези промени по времето, когато е била определена датата за проверката. Въпреки това при изключителни обстоятелства като посочените в член XX и член XXI на ГАТТ (1994) такива допълнителни изисквания или промени могат да бъдат прилагани спрямо пратките, преди износителят им да бъде уведомен. Независимо от това съдействието не освобождава износителите от задълженията им що се отнася до съобразяването с нормативната уредба по отношение на вноса на страните членки потребители.

7. Страните членки потребители следва да гарантират, че информацията по алинея 6 е достъпна по подходящ за износителите начин и че представителствата за предекспедиционна проверка, поддържани от органите за предекспедиционна проверка, действат като информационни центрове, където тази информация е на разположение.

8. Страните членки потребители следва да публикуват своевременно всички приложими закони и нормативни разпоредби, свързани с дейностите по предекспедиционна проверка, така че да дадат възможност на другите правителства и търговци да се запознаят с тях.

Защита на поверителната бизнес информация

9. Страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка ще приемат цялата информация, получена по време на предекспедиционната проверка, като поверителна дотолкова, доколкото тази информация не е вече публикувана, не е общодостъпна за трети страни или не е общоизвестна по някакъв друг начин. Страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка съблюдават тези процедури.

10. Страните членки потребители следва да осигуряват при поискване на страните членки информация за мерките, които предприемат за прилагането на

алинея 9. Разпоредбите на тази алинея не трябва да задължават която и да било страна членка да разкрива поверителна информация, чието разкриване би застрашило ефективността на програмите за предекспедиционна проверка или би накърнило законния търговски интерес на определени предприятия, държавни или частни.

11. Страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка няма да отклоняват поверителна служебна информация към която и да е трета страна, освен в случаите, когато органите за предекспедиционна проверка могат да предоставят тази информация на правителствените органи, които са ги наели или са им възложили проверката. Страните членки потребители следва да осигуряват подходяща защита на поверителната служебна информация, която получават от органите за предекспедиционна проверка, които са наели или на които са възложили проверката. Органите за предекспедиционна проверка предоставят поверителната служебна информация на правителствата, които са ги наели или са им възложили проверката, само доколкото тази информация обикновено е необходима за акредитивни или други форми на плащане или за митницата, за разрешителни за внос или за целите на контрола върху валутния обмен.

12. Страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка няма да изискват от износителите предоставянето на информацията относно:

а) производствени данни, свързани с патентовани, лицензирани или пазени в тайна обработки или обработки, за които предстои издаването на патент;

б) непубликувани технически данни, различни от данните, които са необходими, за да се удостовери съответствие с техническите изисквания или стандарти;

в) вътрешно ценообразуване, включително производствени разходи;

г) размер на печалбата;

д) условията на договорите между износителите и техните доставчици, освен ако за органите е невъзможно да извършат въпросната проверка по друг начин. В такива случаи органът следва да изисква само информацията, която е необходима за тази цел.

13. Информацията по алинея 12, която по принцип не се изисква от органите за предекспедиционна проверка, може да бъде предоставена доброволно от износителя, за да внесе яснота по определен случай.

Конфликт на интереси

14. Страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка, като вземат предвид разпоредбите за защита на поверителната служебна информация съгласно алинеи от 9 до 13, ще спазват процедурите с цел избягване на конфликта на интереси:

а) между органите за предекспедиционна проверка и който и да било орган, свързан с въпросните органи за предекспедиционна проверка, включително всеки орган, в който последните имат финансови или търговски интереси, или които и да било органи, които имат финансови интереси във въпросните органи за предекспедиционна проверка и чиито пратки ще бъдат проверявани от органите за предекспедиционна проверка;

б) между органите за предекспедиционна проверка и който и да било други органи, включително други органи, подлежащи на предекспедиционна проверка, с изключение на правителствените органи, които са договорили или възложили проверките;

в) с подразделения на органите за предекспедиционна проверка, ангажирани в дейности, различни от онези, които са необходими, за да се извърши проверката.

Забавяния

15. Страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка ще избягват необосновани забавяния при проверка на пратките. Страните членки потребители следва да гарантират, че щом веднъж органите за предекспедиционна проверка и износителят се споразумеят за датата на проверка, органът за предекспедиционна проверка ще извърши проверката на тази дата, освен ако тя е променена по взаимно съгласие между износителя и органа за предекспедиционна проверка, или ако органът за предекспедиционна проверка е възпрепятстван да я извърши от износителя или поради *force majeure*³.

16. Страните членки потребители следва да гарантират, че след получаването на окончателните документи и завършването на проверката органите за предекспедиционна проверка в срок от 5 работни дни или ще издадат заключителен доклад без забележки, или ще представят подробно писмено обяснение, посочващо причините за неиздаването му. В последния случай

³ За целите на настоящото споразумение *force majeure* (форсмажорни обстоятелства) означава „непреодолим натиск или принуда, непредвидим ход на събитията, които пречат да се изпълни договорът”.

страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка ще дадат на износителите - възможност да представят своето становище писмено и при молба от страна на износителите ще организират повторна проверка на най-близката удобна и за двете страни дата.

17. Страните членки потребители следва да гарантират, че при молба от износителите органите за предекспедиционна проверка ще извършат, преди датата на физическата проверка, предварително удостоверяване на цената и където е приложимо, на валутния курс, въз основа на договора между износителя и вносителя, *pro forma* фактура и където е приложимо, молбата за разрешение за внос. Страните членки потребители следва да гарантират, че цената или валутният курс, който е бил приет от органа за предекспедиционна проверка на основание на такова предварително удостоверяване, няма да бъдат променени при условие, че стоките отговарят на документите за внос и/или разрешението за внос. След приключване на предварителното удостоверяване те следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка незабавно ще уведомят износителите в писмена форма или за приемането, или за подробните причини, поради които не се приема цената и/или валутният курс.

18. С цел да се избегнат забавяния в плащането страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка ще изпращат на износителите или на упълномощени техни представители заключителния доклад без забележки възможно най-бързо.

19. В случай на техническа грешка в заключението без забележки страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка ще поправят грешката и ще изпращат коригираната информация на съответните страни възможно най-бързо.

Удостоверяване на цената

20. За да се предотврати фактурирането на по-висока или по-ниска цена и измамата, страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка ще извършват удостоверяване⁴ на цената в съответствие със следните правила:

а) органите за предекспедиционна проверка следва да отхвърлят договорената между износителя и вносителя цена, само ако могат да докажат, че заключенията им за неудовлетворителна цена се основават на процес на

⁴ Задълженията на страните членки потребители по отношение работата на органите за предекспедиционна проверка във връзка с митническото остойностяване са задълженията, които те са поели по ГАТТ (1994) и други многостранни търговски споразумения, включени в приложение 1А на Споразумението за СТО.

удостоверяване, който е в съответствие с критериите, посочени в подточки от б) до е);

б) органът за предекспедиционна проверка следва да основава своето сравнение за цената, с цел удостоверяване на износната цена, на цената (цените) на идентични или подобни стоки, предлагани за износ от същата страна износител по същото или приблизително по същото време, при конкурентни или сравними условия на продажба, в съответствие с обичайната търговска практика и независимо от всички приложими стандартни отстъпки. Такова сравнение следва да се извършва въз основа на следното:

i) трябва да се използват само цените, осигуряващи валидна база за сравнение, като се вземат предвид съответните икономически фактори, отнасящи се до страната на вноса и страната или страните, използвани за сравнение на цените;

ii) органът за предекспедиционна проверка не трябва да се позовава на цената на стоките, предлагани за износ за различни страни, с цел налагане на произволно най-ниската цена върху пратката;

iii) органът за предекспедиционна проверка трябва да има предвид специфичните елементи, изброени в точка в);

iv) в която и да е фаза на гореописания процес органът за предекспедиционна проверка трябва да предоставя на износителя възможност да обоснове цената;

в) когато провеждат проверка на цената, органите за предекспедиционна проверка следва да имат съответно предвид условията на договора за продажба и общо приложимите регулиращи фактори, които се отнасят до сделката; тези фактори трябва да включват, без да се ограничават до нивото на търговия и количеството на продажбата, срокове и условия на доставка, клаузи за повишаване на цената, спецификации за качеството, специални особености на дизайна, специални условия за товарене или опаковка, размер на поръчката, продажби на място, влиянието на сезоните, лицензионните или други такси за интелектуална собственост и предоставени услуги като част от договора, ако обикновено същите не са фактурирани отделно; те трябва също да включват определени елементи, свързани с цената за износителя, каквито са например договорните отношения между износител и вносител;

г) удостоверяването на транспортните разходи трябва да се отнася само до договорената цена за вида транспорт в страната на износа, както е посочено в договора за продажба;

д) не трябва да се използват с цел проверка на цената:

- i) продажната цена в страната вносител за стоки, произведени в самата страна;
- ii) цената на стоките за износ от страна, различна от страната, откъдето се изнася;
- iii) производствените разходи;
- iv) произволни или фиктивни цени или стойности.

Процедури по обжалване

21. Страните членки потребители следва да гарантират, че органите за предекспедиционна проверка ще установят процедури за приемане, разглеждане и вземане на решения по жалбите на износителите и че информацията, засягаща тези процедури, ще се предоставя на износителите в съответствие с разпоредбите на алинеи 6 и 7. Страните членки потребители следва да гарантират, че разработването и провеждането на процедурите е в съответствие със следните правила:

а) органите за предекспедиционна проверка следва да назначават един или повече свои служители, които да бъдат на разположение през работно време във всеки град или пристанище, където имат административен офис за предекспедиционна проверка, които да разглеждат, обсъждат и вземат решения относно молбите и оплакванията на износителите;

б) износителите следва да представят писмено на упълномощения(те) служител(и) фактите относно конкретната сделка, за която става въпрос, естеството на жалбата и предложение за решение;

в) упълномощеният (упълномощените) служител(и) следва да се отнася(т) доброжелателно към оплакванията на износителите и да вземе (вземат) решение, колкото е възможно по-скоро, след като получи (получат) документацията, описана в подточка б).

Нарушения

22. При нарушения на разпоредбите на член 2 страните членки потребители следва да гарантират, че с изключение на частичните пратки, пратки, чиято стойност е по-малка от минималната стойност, приложима към такива пратки, както е определена от страната членка потребител, няма да бъдат проверявани, освен при изключителни обстоятелства. Тази минимална стойност

представлява част от информацията, предоставена на износителите съгласно разпоредбите на алинея 6.

Член 3

Задължения на страните членки износители

Недискриминация

1. Страните членки износители следва да гарантират, че техните закони и нормативни разпоредби, свързани с дейностите по предекспедиционна проверка, ще се прилагат по недискриминационен начин.

Прозрачност

2. Страните членки износители следва да публикуват незабавно всички приложими закони и нормативни разпоредби, свързани с дейностите по предекспедиционна проверка, така че да дадат възможност на другите правителства и търговци да се запознаят с тях.

Техническа помощ

3. При поискване страните членки износители следва да предлагат да предоставят на страните членки потребители техническа помощ, насочена към постигане целите на това споразумение при взаимнодоговорени условия⁵.

Член 4

Процедури за независим преглед

Страните членки следва да поощряват органите за предекспедиционна проверка и износителите да уреждат споровете помежду си. Въпреки това два работни дни след подаване на жалба в съответствие с разпоредбите на член 2, алинея 21 всяка от страните може да предложи спора за независим преглед. Страните членки следва да предприемат такива обосновани мерки, според техните възможности, с цел осигуряване на организирането и провеждането на следните процедури:

⁵ Подразбира се, че такава техническа помощ може да бъде предоставена на двустранна, плурилатерална или многостранна основа.

а) тези процедури следва да се извършват от независим орган, съставен съвместно от организация, представляваща органите за предекспедиционна проверка, и организация, представляваща износителите, за целите на това споразумение;

б) независимият орган по подточка а) следва да състави списък от експерти, както следва:

i) подразделение от членове, посочени от организация, която представлява органите за предекспедиционна проверка;

ii) подразделение от членове, посочени от организация, представляваща износителите;

iii) подразделение от независими търговски експерти, посочени от независимия орган по подточка а).

Географското разпределение на експертите в този списък следва да бъде такова, че да може всеки спор, възникнал при процедурите, да бъде решаван бързо. Този списък следва да се състави в срок от два месеца след влизане в сила на Споразумението за СТО и да се актуализира всяка година. Списъкът трябва да бъде обществено достъпен. Той се свежда до знанието на Секретариата и се разпространява до всички държави-членки;

в) износител или орган за предекспедиционна проверка, желаещ да започне спор, следва да се свърже с независимия орган по подточка а) и да поиска образуването на т.нар. „панел” (група на съдебните заседатели). Независимият орган отговаря за сформирването на групата на съдебните заседатели. Групата на съдебните заседатели трябва да се състои от трима членове. Членовете на групата на съдебните заседатели трябва да се избират така, че да се предотвратят ненужни разходи и забавяния. Първият член следва да се избира от подразделението по подточка (i) на горния списък от засегнатия орган за предекспедиционна проверка, при условие че този член не е свързан с този орган. Вторият член следва да се избира от подразделението по подточка (ii) на горния списък от засегнатия износител, при условие че този член не е свързан с износителя. Третият член следва да се избира от подразделението по подточка (iii) на горния списък от независимия орган по подточка а). Никакви възражения не трябва да се отправят по отношение на който и да било независим търговски експерт, избран от подразделението по подточка (iii) на горния списък;

г) независимият търговски експерт, избран от отдела по подточка (iii) на горния списък, трябва да бъде председател на експертния съвет. Независимият

търговски експерт следва да взема необходимите решения, за да осигури срочно уреждане на спора от съдебните заседатели, например дали фактите по случая изискват съдебните заседатели да се срещат и ако е така, къде ще се проведе подобна среща, имайки предвид мястото на извършване на въпросната проверка;

д) ако страните по спора се споразумеят така, един независим търговски експерт може да бъде избран от отдела по подточка (iii) на горния списък от независимия орган по подточка а) за преглед на въпросния спор. Този експерт следва да взема необходимите решения, за да осигури срочно решаване на спора, например взимайки предвид мястото на въпросната проверка;

е) целта на прегледа е да установи, дали по време на въпросната проверка страните по спора са се съобразили с разпоредбите на това споразумение. Процедурите следва да бъдат бързи и да предоставят възможност на двете страни да представят становищата си лично или писмено;

ж) решенията на тричленната група съдебни заседатели следва да се вземат с мнозинство на гласовете. Решението относно спора следва да се представя в срок от осем работни дни след искането за независим преглед и следва да се предостави на страните по спора. Този срок може да бъде продължен по договоряне между страните по спора. Групата на съдебните заседатели или независимият търговски експерт трябва да разделят пропорционално разходите, според естеството на случая;

з) решението на групата на съдебните заседатели трябва да бъде задължително по отношение на органа за предекспедиционна проверка и на износителя, които са страни по спора.

Член 5

Нотифициране

Страните членки следва да представят на Секретариата копия от законите и подзаконовите нормативни актове, съгласно които настоящото споразумение влиза в сила, както и копия от всички други закони и нормативни разпоредби, свързани с предекспедиционната проверка, когато Споразумението за СТО влезе в сила по отношение на съответната страна членка. Никакви поправки в законите и нормативните разпоредби, свързани с предекспедиционната проверка, не трябва да влизат в сила, преди тези поправки да са били официално публикувани. Незабавно след тяхното официално публикуване те се нотифицират пред Секретариата. Секретариатът следва да уведомява страните членки за получаването на тази информация.

Член 6

Преглед

В края на втората година от датата на влизане в сила на Споразумението за СТО и на всеки три години след това Министерската конференция трябва да прави преглед на разпоредбите, прилагането и действието на това споразумение, вземайки предвид неговите цели и опита, натрупан по време на неговото действие. В резултат на такъв преглед Министерската конференция може да изменя разпоредбите на споразумението.

Член 7

Консултации

При поискване страните членки следва да провеждат консултации с други страни членки относно всеки въпрос, свързан с действието на това споразумение. В такива случаи към това споразумение се прилагат разпоредбите на член XXII на ГАТТ (1994), както са разработени и прилагани от Договореността относно уреждане на спорове.

Член 8

Уреждане на спорове

Всеки спор между страните членки свързан с действието на това споразумение, следва да се решава съгласно разпоредбите на член XXIII на ГАТТ 1994, както са разработени и прилагани от Договореността относно уреждане на спорове.

Член 9

Заключителни разпоредби

1. Страните членки следва да предприемат необходимите мерки за прилагане на настоящото Споразумение.
2. Страните членки следва да гарантират, че техните закони и нормативни

разпоредби няма да противоречат на разпоредбите на това споразумение.